

I

Poslanie ga ba našego Is Xa sũ nbse spa(d)šee vũ Ier(s)li(m). 170^c

(...) ³dentru ceriu cãdzu ĩntru Ierusalim.

⁵Poveaste fu de demult ĩntru sfinta ceatate ¹Ierusalimului, ĩntru
atiția ai *vu lã(t)* 6000. ⁸Īntĩiu cuvĩnt feace și spuse di mare minune 491—492
¹¹ce fu ĩntru ²sfinta besearecã, ĩntru ^{2b}cetate Ierusalimulu<i>.

¹⁵Ascultați, oameni iubitori la oameni, adĩncul și blĩndeãțele ce
feace Dumnedzãu derep lucru<re>le noastre cele / hitleani. ²Cãdzu o piatrã 170^v
micã și rece dentru ceriul ĩntru Ierusalim ⁴și de greutatea ei nime nu
putea spuni. ⁷Īntru dzilele, patriarhul Ierusalimului feace sãbor și feace
rugã ⁹ĩn tri dzile și ĩn trei nopti ¹⁰și sfinta bdeanie ³. ¹²Și glas fu a patri-
arhului și piatra [și] o deșchise ¹⁴și aflã ĩntr-ĩnsa scripturi.

¹⁷Vede//ți, hii omenest<i> ⁴, cã ĩntĩiu și a doa<o> oarã ⁵tremeșu 171^r
la voi scripturi și voi nu credzut, ³adecã și a treie tremeatere ⁶de la
tatul nostru nevãzut arãtã voao ⁶ și nu crezut ⁸de ce ĩnvațaiu pre voi,
voi nu ⁷credzut, ¹⁰nice vã luat amente ⁸ de ce spuș voao ⁶.

¹¹Și voiu lãsa pre ⁹voi limbi pogĩne și vor vãrsa singele vostru ¹⁰.
¹⁵Și așã nu credzut, nice ascultat evanghelia mea cum greiește. ¹⁷Ceriul
și pãmĩn/tul va treace, iarã cuvĩntul miu nu va treace ! ⁵Lãsa-voiu pre ¹¹ 171^v
voi omet și geru greu și foameți și parã ¹² și lãcuste și gãselniți și omor
oamenilor și dobitoacelor și de toate gadinele și broaște și cãrãbuși ¹³.
¹⁶Și vor cãdea de ceste seamne multe, ¹⁸derept sfinta dumeneçã, ĩnvierea
lui Hristos, și derep chinurile domnie-saile, derept venerea.

1 Scris : чаматє. ◇ 2 Scris : Атра. | ◇ 3 Scris inițial вадѣна, apoi a modificat in є.
◇ 4 Scris : ѡмєнєщє. ◇ 5 Scris : ѡрж. ◇ 6 Scris : ѡѡ. ◇ 7 Scris : нѡш (крєсѡт). ◇ 8 Scris :
амѣнѣ. ◇ 9 Scris : прѣ. ◇ 10 Scris : вѣстрѡ. ◇ 11 Scris : прѣ. ◇ 12 Scris inițial парã, apoi al
doilea a modificat in ж. ◇ 13 Scris : кѡрãбѡш.

(1^r) Scriptura din ceriu a domnului nostru a lui Isus Hristos. Au lãsatu den ceriu la
Irusalim cuvĩntu și spunerea cu fricã mare. La ceatatea Irusalimului, la scaunul sfĩnt, cãdzu
o piatrã den ceriu ; micã era și ĩn vedeaare ĩnsã nime nu o putea rãdica. Adunarã-sã patriarșii
și cãlugãrii și preuții de stãturã ĩn trei dzile și ĩn trei nopti spre rugã. Rugarã Dumnedzãu
și grãĩ glas din ceriu de dzisã așã : „Luãți piatra !”. Deci o luo piatra patriarhul cel mare
de o desveace. Īntr-ĩnsã aflã / (1^r) u carte. Cãutarã carte, cartea dzise așea :

„Vedeți, fii oaminilor, cã aĩnte tremeș o carte la voi, iarã voi nu o credzut. Tremeșu
și a doa<o> carte, iarã nu-și vã ĩncredzut cuvĩntului meu. Tremeș și a treia scripturã, multe
lucure și seamne lãsaiu pre voi, e voi nu și vã ĩncredzut și nu vã pocãĩt neç cuvĩntul ĩnge-
rului meu n-ați ascultatu nece ĩnțeleasetu ! Ceriul și pãmĩntul se va schimba, iarã cuvĩntul

Scris :
T 26 АТРА

⁴Ce mă ¹ voi u giura cu brațele mele ceale înalte ⁷și cu curate olovire ce-mi umbreadză sfînt creăstetul miu ; ¹⁰și iară mă voi u giura cu scaunul ² miu cela infricatul : ¹³iară de nu veți feri sfînta dumeneacă și sfînta veneri și nu veți cinsti praznicele mele ¹⁷am a trimeate pre ³ voi // heri cu doao ⁴ capete ²și șerpi cu doa<o> ⁵ arepi, ³de vor minca inimile muierilor voastre, ⁶derept sfînta ⁶ dumeneacă și derept sfînta venerea și derept sfîntele ⁷ praznicele mele. 175^r

¹²Blăstămat să fie omul acela ce nu-ș va lasa lucru<re>le saile de simbătă ⁸ den a noaole ⁹ ceas, ce lucrează ¹⁰ ¹⁶pînă luni în răsăritu soarelui ! De nemică se nu se / atingă ! 175^v

²Mi<e>rcuri și veneri să postească ¹¹ <în> numele miu.

⁴Aceaste grăiescu ¹² voao ¹³ : ⁵lăpădați-vă [au] hiclesugurile ¹⁴ de la ¹⁵ inimile voastre ⁸și vă lăsați lucrurile cealea reale ! ⁹Iară ¹⁶ de nu le veți lăsa, ¹²așa ¹⁷ mă voi u giura pre ¹⁸ ingerii mii și pre arhanghelii că nu voi u avea a tremeate cătenie ¹⁹ pre pămînt, ¹⁷ce voi u deschide șapte ceriu- // ri ²⁰ și voi u ploa spre ²¹ voi piatră ardzindu și u<n>crop, ⁴cîndu nime nu va ș<t>i, să vădzu au fugi-veți ²² de supt minule mele ? 176^r

⁷Și voi u ave a face în luna lu făurar 11 dzile întunerecu mare, ¹⁰de se vor giunghea soț cu soț întru tunerec. ¹²Și vo<iu> avea a ploa în luna lu prier în șeptesprăzeace dzile, ¹⁵în loc de ploaie ²³, sînge și foc și spudză, ¹⁷ca să ²⁴ se / pustiască ²⁵ viile voastre. ²Și voi u ave a lasa pre voi here venenoase ²⁶ ⁵și vor ave capete de leu și arepi de vultur ; ⁷în locul peanilor, pār muierescu. ⁹Și vor fi gătiți ²⁷ ca u<n> voinic spre razboiu și vor minca trupurele voastre. ¹³Și așa veți înceape a săpa gropile morților și veți 176^v

1 Scris inițial чела, apoi slovele ла modificate în м și adăugată slova ж : че л-ж
 ◇ 2 Scris : склашнша. ◇ 3 Scris : прк. ◇ 4 Scris : доу. ◇ 5 Scris : до. ◇ 6 Scris : inițial смжнша, apoi primul м modificat în ф. ◇ 7 Scris inițial смнтеле, apoi м modificat în ф.
 ◇ 8 Scris : сжлбжнш. ◇ 9 Scris : нощле. ◇ 10 Scris : лшркъш. ◇ 11 Scris : постсжж. ◇ 12 Scris : гржесжж. ◇ 13 Scris : воу. ◇ 14 Scris : хеклешдрнле. ◇ 15 Scris : да ла. ◇ 16 Scris inițial шра, apoi а modificat în ж. ◇ 17 Scris inițial аше, apoi е modificat în м. ◇ 18 Scris : прк. ◇ 19 Scris : чътнше. ◇ 20 Scris : члрюн. ◇ 21 Scris : снрж. ◇ 22 Scris : фшн веце.
 ◇ 23 Scris : плое. ◇ 24 сж omis inițial, apoi adăugat deasupra rîndului. ◇ 25 Scris : нсстн/нс-тмисжж. ◇ 26 Scris : венншасе. ◇ 27 Scris : гжтнштн.

Iară cela ce va lucra sfînta dumerecă, acelaia se doseaște focul de veac, unde voru scirșca cu denție și în viermii ceia neadormiții. E cela ce va ținrea și va cesti și va posti cu curăție, acelaia se va da dulceța raiului. Și voi u șede în scaunul slavei mele și voi u blăstăma cu mira mea ceaea înralta și cu scaunul mieu cela sfîntul. Ce voi nu veți țirea și nu ve // (4^r)ți cinsti sfînta dumerecă și sfînții miei ceia marii, e eu voi lăsa dereptu necredința voastră fieri iuți și șărpi cu cite doao capete și gurile lor de focu vor fi, de voru suge trupurele voastre.

Și să fie blăstematu omul cela ce nu-ș va lăsa lucrul său simbătă denr-al noaole ceas pînă luri demenreața de să meargă la beserecă cu toată fomeaia seara și demenreața [de să meargă la beserecă cu toată fomeaia seara și demenreața] și la leturghie, de să se roage cu frică // (4^v) cenreși cu greșalele sale. Iară miercurea și veneri să postiți și să le ținreți cu curăție și să slăviți în numele miu. Aceluia se va da dulceța raiului. Iară se nu le ținruretu și scriptura sfîntă să nu o ascultaret, așa mi-agiute brațele meale și veșmintul miu cela <e> stă asupra mea și cunrura ceaea sfînta ce stă în capul miu cela precuratul, altă tremeate nu voi u tremeate la voi, ce voi u deschide ceriul de voi u lăsa o ploaie de foc // (5^r) în lura lui priere a șapteasprădzeace dzi, de va arde plodul despre pămîntu totu.

Și voi u tremeate iară spre voi niște pasări cu capetele cit de bou și peanele lor vor fi ca o costiță de <mu>iarea despletită, de voru suge sîngele den trupurele voastre, de veți fi ca nește icoane. Și veți merge la murmintele morților voștri de veți plînge și veți dzice : „Ieșiți, morți, de preimiți și noi la voi, că nu putem răbda ceaste fieri iuți”, de veți vedea

177^r grăi : ¹⁶„Luați și pre ¹ noi, frații noștri, ceia ce se<fi> morți den veaci,
// ¹că nu putem răbda de herile aceastea, că-su ² iuți foarte ³de minia
aceasta lui Hristos”.

⁵Și dzise Dumnedzeu : „Avea-voiu a-mi întoarce ³ fața mea de cătră
voi, ⁸ca să nu audzu bocirea voastră ⁴ și plîngerea ⁵”. ¹⁰Dzise Dumnedzeu :
„De veți asculta graiurile meale ceale bune și scripturile meale cele dulce
¹³și învățăturile dereptății meale (...). ¹⁶Eu sint milostiv și-mi pare rău
177^r de ră<u>tățile oamenilor ⁶. / ¹Făcători răi și menciunoși ⁷, ²invățători răi
și hicleani, deșegubeților rei, ⁵pi<e>rdzători la suflete, invățați de dracul
spre toate reutățile, ⁹fără lege și lege mea călcînd și scripturile meale
neascultînd, ¹²curvarilor și urîndu-vă ⁸ cu cumotrii-vă ¹³și frate la frate
178^r purtîndu menciuni ¹⁵și soț la soț, ¹⁶neascultătorilor ⁹ și înțelepților ¹⁰ // spre
rău, ²cum iubit întunerecul, iară lumina lăsat ¹¹ ⁴și vă grăbit la avuție,
⁵iară leagea mea ¹² lăsat ? ⁷O, cum nu cască pămîntul să vă înghiță, ⁹dereptu
lucrurile voastre ceale hicleani ¹¹de care răspunsu veți avea la dzuva ¹³
giudețului inai<n>tea me !

La
178^v ¹⁴Iară de nu vă veți lepăda de învățăturile dracului, ¹⁶avea-veți
blăstăm urmă ¹⁴ ¹⁸și feciorii voastre ¹⁵ / cîrceta-mă-vor prespre toată ¹⁶
lumea ¹⁷ ³și vor mîncea iarbă ca și dobitoacele spre pămînt ⁴întru sațiul său.
⁶Și așea mă voi giura pre giudețul meu ¹⁸ și pre brațele mele ceale înaltele
⁹că ¹⁹aceaste tremitere iaste de la tatul nevădzut. ¹²Deci cine nu va creade
avea-va ²⁰ blăstăm urmă. ¹⁴Iare cine va creade aceaștia trimitere ¹⁷acela ²¹
179^r om, s-ară avea păcate pre desupra părului capului său, // gice Dumnedzeu,
ierta-voiu păcatele toate. ⁴Iară cine nu ²² va creade multă scîrbă ²³ va avea
la dzua giudețului ⁶și casa lui să va întoarce în Sodom și Gomor ²⁴ ⁹și-i

FT
¹ Scris : прѣ. ◇ ² Scris : вж сж8. ◇ ³ Scris : Ѡторче. ◇ ⁴ Scris : воецѣрж. ◇ ⁵ Scris :
нальцѣрѣ. ◇ ⁶ Scris : ѡмѣнѡвр. ◇ ⁷ Scris : мѣн'чѡношн. ◇ ⁸ Scris : ср'наѡвж. ◇ ⁹ Scris inițial
нѣскжѡжѡриѡврѣ, apoi primul ж corectat în 8. ◇ ¹⁰ Scris : Ѡнцѣлѣцнѡврѣ. ◇ ¹¹ Scris inițial
лѡсѡм, apoi primul ѡ modificat în ж. ◇ ¹² Scris inițial ме, apoi ѣ corectat în ѡ. ◇ ¹³ Scris :
сѡвѡ. ◇ ¹⁴ Scris inițial ѡврѣ, apoi ѣ corectat în ж. ◇ ¹⁵ Scris : воецѣре. ◇ ¹⁶ Scris inițial
пѡѡѡѡ, apoi ѡ modificat în ж. ◇ ¹⁷ Scris inițial ѡѡме, apoi ѣ modificat în т. ◇ ¹⁸ Scris :
мѡѡ. ◇ ¹⁹ Scris : ка. ◇ ²⁰ Scris : арѣ вѣ. ◇ ²¹ Scris inițial ачѡлѡ, apoi ѡ doilea ѡ corectat
în ѣ. ◇ ²² Cuvîntul omis inițial, apoi scris deasupra rîndului. ◇ ²³ Scris : скрѣбѣ. ◇ ²⁴ Scris
inițial сѡдѡмврѣ, apoi adăugat deasupra rîndului м шн го.

atunce că e tînrutul meu / (5^v) tutindiri. Și voi întoarce lumira soarelui de cătră voi, de va fi
întunereacu, de vă veți giunghea aden voi. Și voiu tremeecă glas din ceriu cu minie și-m
voiu întoarce fața de cătră voi, să nu audzu plîngerile voastre. Pren ce nu cinstiți sfînta dume-
recă și sfînții miei ?

Pocăiți-vă păgubitoriloru, că voi nu iubiți lumina, ce iubiți întunerecul ! Făcători răi,
ce nu căutați cum faceți ? Curvariloru, strîmbilor, clevetniciloru, giurători strîmbi, // (6^r) voi
cîndu lucrați e voi vă lăudați ! Nu vă preceapeți : unde nu voiu lăsa eu roao pre pămînt,
voi nu veți avea ce seceza și veți muri toți de foame ! Seca-voiu riurele și voiu seca marea
cu toată apa, de o voiu întoarce cătră ceriu. Nu veți ști despre pămînt încătruo veți scăpa
de fața mea. Mișeiloru, slabiloru, leaneșiloru și impuțițiloru, mulțescu-să faptele voastre de nu
le pociu răbda ! Ce nu cinstiți sfînta dumerică și prazdnicele meale și posturile să le țireți
cu / (6^v) milostenie și cu lacrimi și cu frică și cu rugăciure ? Mișeii miluiți, flămînzii sătu-
rați-i și setoșii adăpați-i și lingedzii căutați și călătorii făgăduiți la casele voastre de-i răpăsați !

Faceți pamet lui Dumnedzeu și sfîntiloru cu dragoste și cu iboste și cu veselie. După
acea, dereptu morți-vă și dereptu părinți-vă, curăți la beseeacă, luați amente sfînta scriptură.
Și vaide de omul cela ce duce prescurea la beseeacă cu urîtu // (7^r) sau imputat cu altul !
Ainte du-te de te iartă cu însul și vă lăsați greșălele urul alaltu, atunce du prescurea la be-
seeacă și alămojna. Și vaide de preutululu cela ce nu-i dos<to>inic și cîntă leturghie, cum

voiu da sufletul lui ingerilor hicleanului ¹ și aceia cu nusul ² vor ³ lacui în focul netrecut, ¹³unde iaste gătat dracilor ⁴ și ingirilor ⁵ lui. ¹⁵Grăiescu voao ⁶: ¹⁶mai lesne iaste funea corabiei a treace pre urechile acului / ²și mai iușor va hi sodomleanilor ⁷ și gomoreanilor ⁸ la dzua giudețui decit omului acela ! 179^v

⁷Și cine nu o va priimi aceasta trimitire și scriptură cu osirdie și va zici că-i mențiună și nu-i adevēr ⁹ multă scirbă ¹⁰ va avea omul acela ! ¹³O, amar aceuia ce [va] ocareaște pre popa sau pre ¹¹ calugherul ! ¹⁶O, amar celuia ce greiaște ¹² în besereacă ¹³ ! // ²Nu ¹⁴ ocareaște ¹⁵ pre popa, ce pre ¹⁶ besereca lui Dumnedzeu. ⁴O, <a>mar celui om ce greiește nederept ¹⁷ ! ⁶O, amar celuia om ce sfădește vicin cu vecin ⁹ sau frate cu frate sau hie pre cini ! ¹⁰O, vai de omul cela ce-și dă argintul seu în camătă, ¹³ce dă al său iară să ia ¹⁵și acela să va chi<e>ma criștin ! ¹⁷O, <a>mar celuia giudeț ce giudecă săracii nederep ! / ¹O, amar menciunosului ! ²O, amar celuia ce curveaști în mănăstire ! ⁴O, amar celuia ¹⁸ ce-și dă ¹⁹ peanigii săi întru așlam ⁷ și cu tăriiia sa mearge la sfinta besereacă ! ⁸Acela urmadză blăstămul ²⁰ ! ¹⁰Blăstemat acela popă ce nu ²¹ va priimi aceasta tremeatere cu osirdie ! ¹⁴Blăstemat acela preut ²² ce nu va vre să o proci-tească ²³ înai<n>tea săborului ¹⁷ sau va cuperi vre<un> ²⁴ cuvint de rușinea sa ! // 180^r

²Blagoslovit se fie acela preut ce o va scrie aceasta ²⁵ scriptura și o va tremite ²⁶ într-alt locu și o va da derept păcatele sale ! ⁶De șeptedzeci de ori da-i-voiu lui mai mult ! ⁹Să ară avea păcate pre ²⁷ desupra părului 181^r

1 Scris inițial, probabil, ХИЛАТНОАШИ, apoi o modificat în 8. ◇ 2 Scris inițial КЪ НЪСКЪ, apoi o modificat în 8 și adăugat ЛЪ la sfirșitul cuvintului și un А deasupra rindului. ◇ 3 Scris : КЪР. ◇ 4 Scris : ДРАЧИЛЪРЪ. ◇ 5 Scris : АУРИЛЪРЪ. ◇ 6 Scris : ВОУ. ◇ 7 Scris : СОДОМЛЪТНИЛЪРЪ. ◇ 8 Scris : ГОЛОУРЪТНИЛЪРЪ. ◇ 9 Scris : АДЪВЕРЪ. ◇ 10 Scris : СКРЪБЪЖ. ◇ 11 Scris : ПРЪКЪ. ◇ 12 Scris : ГРЪКЪЩЕ. ◇ 13 Scris inițial БЕСЪРЕКА, apoi a corectat în Ж. ◇ 14 Scris : НЕ. ◇ 15 Scris : ОУКАРАЩЕ. ◇ 16 Scris : ПРЪКЪ. ◇ 17 Scris : НЕДЪВЕРЪТЪ. ◇ 18 Scris : ЧЕЛЪНЪ. ◇ 19 Scris inițial АА, apoi a modificat în Ж. ◇ 20 Scris : БАЖЪТЪЖМОДЪ. ◇ 21 Scris : НО. ◇ 22 Scris : ПРЪКЪТЪ. ◇ 23 Scris : ПРОЧИТЕСКЪЖ. ◇ 24 În text ПРИ ; altă interpretare posibilă : ВРУН. ◇ 25 Scris inițial АЧАСТЪСТА, apoi tăiat А la sfirșitul cuvintului. ◇ 26 Scris inițial ТРЕМЕТЕ, apoi al doilea e modificat în И. ◇ 27 Scris : ПРЪКЪ.

nu se pocăiaște ce să lasă focului de veacu ! Pre Dzeu, slujescu cu elu ingerii încă cu frică ! Și vaide de omul cela ce dă auru și argintu în mită ! Și vaide de omul cela nemilostivu ! Și vaide / (7^v) de căsătoriul cela ce nu-ș va deștepta fomeaia din casă sfinta dumerecă de noapte să meargă la besereacă !

Și vaide de cela ce nu-ș va lăsa greșalele sale și nu să va pocăi ! Și vaide de omul cela ce nu-ș va da răpaușu sfinta dumerecă : au are deatoriu sau slujnică, de nu-l va lăsa să ră<pa>use, ce-lu nevoiaște să lucre sau să-i plătească deatoriu sfinta dumerecă ! Și vaide de cela om ce nu-ș va lăsa dobitocul să răpaușe // (8^v) sfinta dumerecă și să meargă omul la besereacă cu toată fomeaia să se roage cu frică și cu grije ! Și vaide de omul cela ce ride în besereacă ! O, vaide de omul cela ce va sparge acest cuvintu, de nu-l va priimi la senre ! Să fie blăstematu la dzua de giudețu cu dedevă<ru> ! Așa mi-agiute maica mea cea preacurata și serafimii miei cea cu cite șase arepi de focu și heruvimii miei cea cu vedeaie multă și sfintu / (8^v) mieu Ion ! Că această carte e scrisă de tatăl mieu cela nevădzutu den ceriu.

Și iară omul cela ce să va dzice că nu e de Dumnedzeu faptă, ce va dzice că-i de mînă de om despre pămînt, acela să fie blăstematu la dzua de giudețu și să se spargă ca Sodomul și ca Gomorul și să fie datu sufletul lui în mînrule dracului de-lu voru duce în focul cela nestinsu în gotovirea dracului și ingeriloru lui ! Și ce // (9^v) la ce nu va asculta acest cuvintu cu frică și cu îndrăznire și cu grije, mai bire să nu fie născut acela om !

- capului¹ său, ¹¹lăsa-te-i vor² fi lui și iertate vor fi lui!" ¹⁴Grăia<ște> Dumnedzău: „Fericit de omul cela ce o va cumpera și-m va da drept păcatele sale!" ¹⁷Grăiaște Dumnedzeu: „Toate pacatele i să vor ierta!" /
- 181^v „²O, amar acelu<i> fecior ce-și amărreaste părintele său! ⁴O, amar popei ce nu-și învață fiii³ cei de ispoveadă! ⁶Fericit cela ce învațe⁵ oamenii! ⁸Nu știți, fii<i> mii, că eu vă lucredzu, iară vo<i> vă lăudați? ¹¹Nu știți, oameni nebuni, ¹³de nu voiu da eu ploaie⁶, dară ce veți avea a secera? ¹⁵C<ă> eu marea și apele⁷ voiu seca! ¹⁷Nu știți, răilor și făcători rei⁸,
- 182^r ¹⁸că eu sîn // t în toate dzile? ²Cumu⁹ vă gândiți a vă inchina și a [a] fugi de la mene? ⁵Sau cine vă va pre voi mîntui de la mene¹⁰? ⁸O, amar celuia om ce are avuție și nu face pamete svenților! ¹¹O, <a>mar ceei proscorniți ce-și frămînta prescurile cu¹¹ minie! ¹⁵O, amar celuia popă ce cîntă liturghie cu minie și poartă sfînta priceaștenie și se priceaștu-iaște! / ¹O, cum nu se pălesc¹² usnele lu<i> ²și nu arde limba lui, ⁴că nu cîntă însuși popa leturghie, ce și îngerii cu nusul¹³ ⁶și să roagă¹⁴ drept păcatele sale și drept păcatele oamenilor! ⁹Deci¹⁵ cine să va afla se iubasca pre Dumnedzeu ¹¹și flămîndzii¹⁶ a-i sătura și sătoșii¹⁷ a-i adăpa ¹³și golii va îmbraca și nemearnicii va duce în casa sa [ei] ¹⁶și pre aceia
- 183^r eu voiu sătura de bunetate raiului // ¹și va¹⁸ fi împreună cu îngerii mii. ⁴O, amar aceluie om ce nu-ș deșteaptă feciorii¹⁹ săi de demîneață la sfînta dumeneca, nici-i duce la sfînta besea<re>că! ¹⁰O, amar celuie om ce-ș ceartă²⁰ datoria <în> sfîntă dumenecă și nu lasă în răpaos mișelul! ¹⁴O, amar celuie om ce nu va²¹ creade acestei trimeatere și scripturi ¹⁶și va dzice că nu este²² de la Dumnedzeu, ¹⁹multe scîrbă²³ va avea / ¹la dzua giudețului!"
- 183^v

³Aceasta scriptură²⁴ și trimeatere nu iaste den gîndu, ce iaste de la nevădzutul părinte și <de> la fiiul și de la sfîntul duh.

⁶*Azi patriarxu Erusali(m)skyi Osiană.*

1 Scris: капелди. ◇ 2 Scris: вдръ. ◇ 3 Scris: флнн. ◇ 4 Scris inițial исповк, apoi adăugat deasupra rîndului дж. ◇ 5 Scris: фкацк. ◇ 6 Scris: плое. ◇ 7 Scris: апжле. ◇ 8 Scris: ран. ◇ 9 Scris: кжѡмѡ. ◇ 10 Scris: мкне. ◇ 11 Scris: ко. ◇ 12 Scris: пжлескж. ◇ 13 Scris: нѡлес. ◇ 14 Scris: рогж. ◇ 15 Scris: дече. ◇ 16 Scris: флжмжнѡнн. ◇ 17 Scris: сотошн. ◇ 18 Scris: ваа. ◇ 19 Scris: фечюрн. ◇ 20 Scris: чертж. ◇ 21 Scris: вж. ◇ 22 Scris: лесте. ◇ 23 Scris: скръбж. ◇ 24 Scris: скрпттѡрж.

Și ceastă carte să o cetească săva preut, săva diac, între oameni și să înveațe și să o tremeață de la umrii alaltî și pre la cetăți și pre la domni, fără frică și fără grije, și să o tremeață în totată lumea. Rutesu vo<ao> aceia ce voru asculta și voru priimi ceastă carte de o voru învața, eu le voiu da dulcea/(9')ța raiului în vecie de veac. Că această carte o <a>u tremesu patriiarhul de la Irusalim pre un călugăru ce-lu chema Melintie, scriptură sfîntă a domnului nostru a lui Isus Hristos.

Oare cărtulariu va fi, oare va fi vlădicu, oare va fi preutu, oare diac, cela ce nu va povesti și nu va spunre tutindire, acela să fie blăstămat de domnul nostru din ceriu și de 318 de oteți dentru Necheiu; // (10^v) iară cela ce va spunre și cela ce va creade, de va priim la sinre, bunrătate va fi de la tatălu și de la fiulu Isus Hristos intru vecie de veac cu dedevăr.

II

(8) Poučenie v ne(d)le Pasxy

183^v

Învăță(9) tura întru sfînta¹ și (10) marea dumineca Paștilor (scrisă
e de (11) sfîntul Ioan Zlatoust)

Astăzi e dzi de (12) bucurie și de veselie, fraților, dzua ve(13)seliei și a ispășeniei, dzua lumiriei (14) și scurățireei, dzua pacelor și împă(15)căriei², dzua ce iară [ce] va să fie noire sufle(16)telor noastre, dzua adeverită, mare și (17) lumirată. Acesta e praznicelor praz(18)nic, aceasta³ dzi iaste⁴ cinstită // (1) și sfînta a purtătoriului de lumiră, (2) dzua a învierii lui Hristos. Într-această dzi rădi(3)că pre⁵ noi Hristos, carii eram aruncați⁶ în păca(4)te. Într-astă dzi raiul deșchise-se de ne în(5)dulcim noi de cel pom a vieții, cela ce iaste (6) curat și de viață făcător, al său trup (7) și singe, ce pentru do(m)nu] curățimu-ne și (8) ne lumirăm și ne spășim și se ne noi]m. Și⁷ (9) de grei⁸ Dumnedzâu⁹ (...). Și drept aceaea rog (10) voi, fii omenesți, să vă socotiți su(11)fletele voastre de la sfînta pravila, (12) se gustați de trupul lui Hristos și de singe(13)le său să beați. Că cire mărîncă¹⁰ și (14) bea nedostoinic păcat¹¹ amar mărîncă(15)că și bea. Ce socotiți să nu osîndiți tru(16)pu] și singele¹² domnului nostru lui Isus Hristos.

1 Scris: стѣта. ◇ 2 Scris: Плакакарнен. ◇ 3 Scris: ачестѣ. ◇ 4 Scris: ѡстѣк. ◇ 5 Scris: ѡстѣк. ◇ 6 Scris: Арѣнкаць. ◇ 7 Scris inițial ше, apoi є modificat în и. ◇ 8 Scris: грѣн. ◇ 9 Scris inițial адмнѣсѣ, apoi ѣ adăugat deasupra rîndului. ◇ 10 Scris: мѣрѣнѣ. ◇ 11 Scris: ѡстѣк. ◇ 12 ѡ provine dintr-un л modificat.

183^v 8 v] C post v ad. stuju velikuju C nedelju C 8-9 Învățatură C 11 Ion C post Zlatoust ad. slo(v) 12 C Astăzi C zi C 12 ziua C 13 a om. C ispășeniei] spășeniei C ziua C amineei C 14 post și ad. a C scurățireei] curăției C ziua C post și ad. a C 14-15 împăcării C 15 ziua C [ce] om. C post fie ad. și C noire] Innoirea C 16 ziua C 17 luminată C post lumina] ad. și minunată C 17-18 post praznic ad. și sărbătoare C 18 dzi om. C 184^r 1 sfîntă C amină C 2 ziua C a om. C lu C zi C 3 carei C 3-4 post păcate ad. într-această zi invie pre] pi carei eram morți în păcate C 4 Într-astă] Într-această C zi C deșchise-se] deșchise C de] C 5 al C 6 făcătoriu C său] lui C 7 singe C do(m)nu] el C 8 luminăm C spășim] sfîntim se om. C noi] Innoim C 8-9 Și de grei Dumnedzâu om. C 9 Și om. C rog] rogu-mă C 10 pl] voao C fii omenesți] fraților C 10-11 să vă socotiți sufletele voastre] să-ș ispitească și sine C 11 de la sfînta pravila om. C 12 se gustați de om. C ante trupul ad. și așa C lu] post Hristos ad. să mărînce C de] den C 13 său] lui C bea C cine C mărîncă C 14 nedes-] nic C post nedostoinic ad. fiind C amar om. C ante mărîncă ad. lui-ș C 14-15 mărîncă C 15 ce socotiți om. C osîndească C 16 lui om. C

184^v (17) Însă ciri va spune țările lui Isus, audzi(18)te vor fi toate laudele? Și se spure / (1) acmu cumu se cade burătatea aceștii dzi(2)le și a cînta și a slăvi puterie(i) sale? Că (3) neispi<ti>te sînt ¹ judecările aceastea ² (4) și ne agiușeră cărările lui Isus. Ieri eram în(5)turecaț, iară <a>stădzi sām lumiraț. Ieri întru (6) suspin ³ eram și în plîngeri, iară astădzi (7) sām întru veselie și în bucurie. Ieri era(8)m întru puțin suflet, iară astădzi sām întru ⁴ (9) dulce suflet. Și adevēr nespu (10) iaste, fraților, măriia ⁵ și burăta(11)tea aceștii dzi! Că nime nu poate spure ⁶ (12) darul aceștii taine. Că nu se (13) poate spure cu adevēr mulțimea marie(i) (14) lui Hristos și ce e cătră noi dragoste și (15) mila sa și ieșirea. Că izbăvire dat-au (16) Hristos pre sire pentru noi, pentru toț și ne-au (17) adus pre ⁷ noi den ⁸ moarte ⁹ la înviere (18) și den tunerec 185^r la lumiră ¹⁰ // (1) și din robie la scumpărare și din ¹¹ (2) vrajbă la dragoste.

Că ne-au scumpărat (3) pre ¹² noi din blăstemul păcatelor ¹³, ce-au (4) fost prentu ¹⁴ noi blăstem (...) ce [se] slobodzi ¹⁵, să (5) nu mai fim în muncă la dereptate ¹⁶, ce nu iu(6)bitori de lume, ce de Dumnedzău iubitori, (7) ce de acmu nu după trup se îmblăm, ce du(8)pă suflet. Că dzise Pavel apostol că „cire (9) îmblă după trup, trupește se gri-jea(10)ște, iară cire se <gri>jeaște ¹⁷ numai după (11) trup, amar fi-va”. Că au ¹⁸ daț noao Hristos sufle(12)teaste să prăznuim și sufleteaște a im(13)bla. Că <a>u daț noao ¹⁹ prea <cu> cuvință și cu (14) dereptate ²⁰

1 Scris: сѣмнѣ. ◇ 2 Scris inițial асѣмѣ, apoi ε modificat în а. ◇ 3 Altă lecțiune posibilă: *suspini*. ◇ 4 După *intru*, urmează cuvîntul *veselie*, barat cu o linie. ◇ 5 Scris inițial мѣрѣ, apoi ε modificat în а. ◇ 6 După *spure*, urmează cuvîntele *cu adevēr*, barate cu o linie. ◇ 7 Scris: прѣ. ◇ 8 Scris: асѣмѣ. ◇ 9 Scris: морте. ◇ 10 După *lumiră*, sînt șterse literele шн аи. ◇ 11 η provine dintr-un ε modificat. ◇ 12 Scris: прѣ. ◇ 13 Scris: прѣжѣаур. ◇ 14 Scris: прѣнпрѣ. ◇ 15 Scris inițial лобоси, apoi ε adăugat deasupra rîndului. ◇ 16 Scris inițial ренмате, apoi slovele аε adăugate deasupra rîndului. ◇ 17 Scris: жѣсте. ◇ 18 Scris inițial 8, apoi а adăugat deasupra rîndului. ◇ 19 Scris: ное. ◇ 20 Scris: асепнѣтаме.

17 cine C lui om. C Isus] domnului C 17-18 auzite C 18 vor fi] face-va C post laudele ad. lui C Și se om. C ante spure ad. Sau cine ară putea C spune C 184^v 1 acmu om. C cumu se cade] de destul și a arăta cumu se-ară cădea C bunătatea C 1-2 zile C 2 post a² ad. se C slăvi] mira C puteriei C sale] acestuia și măriei CT 3 neispite C <sin>tu T judecările] giudecătorile T aceastea] domnului nostru CT 4 ne agiușeră] neajunse C, neagiunse T Isus om. CT 4-5 intunecați CT 5 astăzi C, astăzi T sām om. CT luminați C, luminaț T 6 suspini CT eram om. CT pl<n>geri T astăzi C 7 sām om. CT 8 intru] în CT puțin] neșchit C, neschit T astăzi C sām om. CT 9 dulce suflet] suflet dulce CT Și] Că CT adevăr CT 10-11 bunătatea C, bunătate T 11 zi C nimea C spune CT 12 post Că ad. încă CT 13 spune CT adevăr] adevărat T mulțimea] preainmulțimea CT măriei CT 14 lu C Hristos] Dumnezeu C, Dumnedzău T 15 sa] lui CT 16 sine CT toți C 17 înviere] viață CT 18 den] de T tunerec] untunearc C, intunearc T lumina CT 185^r 1 den¹⁻² CT 2 scu<m>părat T 3 den CT ce au T 4 pentru CT blăstemul CT post blăstem ad. ca (că T) să fim feciori, ca de acmu să nu mai fim robi CT [se] om. CT slobozi C post slobodzi ad. și CT 5 post fim ad. de acmu CT la dereptate om. CT post ce ad. fără de muncă de acmu CT 6 Dumnezeu C, Dumnedzeu T 7 ce] și CT se om. CT imblind CT 8 suflet] duh CT zice C, dzice T cine CT 9 trupeaște CT să T 9-10 grijaște C 10 cine CT se <gri>jeaște] îmblă CT numai om. CT 11 trup, amar fi-va] duh, de duhu se(să T) grijaște CT Că au] ș-au C, și au T Hristos om. CT 12 să prăznuim și sufleteaște om. T 13 c-au CT cu¹ C 14 direptate T

a lăcui, cu dragoste (15) și cu împreurare¹, cu blindeațe și cu (16) pace și cu lungă răbdare și cu dul(17)ceață², că ne-au sfintit și ne-au proslăvit (18) pre noi Duhul sfânt și în <no>irea³ vieție<i> să îm/(1)blăm. 185^v

Dară noi ce vrem da lui Dumnedzău? Ră(2)spunse David proroc: „de tot de ce au dat noao, (3) ce vrem da noi cu⁴ dostoinicie frimșeție(4) i lui Hristos? Ce vrem da noi împotivă preamul(5)țitului darului și dulceției lui Hristos?” (6) Ce lui Dumnedzeu să mulțemim și să-l pro(7)slăvim pentru aceaste miloste mare <ce> are Hristos (8) spre noi. Să-i mulțemim și să cădem domnu(9)lui⁵, să⁶ ne închirăm⁷ și să-i aducei sfintie<i> sa(10)le în loc de mir darure⁸ de ci<n>tare cu fri(11)că și cu bură mândrie. Că iubitori (...) (12) Dumnedzeu (...) că mai sărăcești și mai mici (13) simt darure⁹ noastre.

Derept-acea să iu(14)bim și no<i>, fraților, pre cela ce au¹⁰ iubit (15) noi cu dulceațe¹¹ și să murim și noi pren(16)tru cela ce au murit pentru noi și merge<m> (17) dupa sfinta învățatură¹² și curățim (18) pre¹³ noi de toate spurcăciurile tru/(1)pului și a sufletului și să aducem (2) Dumnedzeului nostru lucru<re>le bune¹⁴: cre(3)dința, dragoste, nedeajdea, răbdarea, în(4)fringerea inimiei, milcomire și (5) lacrimi și cugete curate și omo(6)rire acestor trupure de p<ăm>int¹⁵. De cur(7)vie și de toate lucrurile necurate, de (8) pofte reale să ne ferim. 186^f

Ce să lucrăm lui Dum(9)nedzeu <cu> înțelepție și cu¹⁶ bure slujbă, (10) cu răbdare și cu rugăciure și să luom (11) întru sîrul nostru dragoste adeveri(12)tă <lui> Dumnedzeu, adeveritoriului nostru. (13) Și să¹⁷

1 Scris: *Агредеге*. ◇ 2 ж provine dintr-o slovă modificată, probabil а. ◇ 3 Scris: *нрѣ*. ◇ 4 Scris: *кѣ*. ◇ 5 Scris: *дѣмнѣдѣн*. ◇ 6 Scris inițial *ce*, apoi *ε* modificat în *кѣ*. ◇ 7 Slovele *рж* provin din modificarea unor slove scrise anterior (probabil *не*). ◇ 8 Scris inițial *дѣрѣ*, apoi slovele *ре* adăugate deasupra rîndului. ◇ 9 Scris: *дѣрѣге*. ◇ 10 Scris: *чѣдѣ*, fiind scris deasupra primului *с*, iar ultima slovă provenind probabil dintr-un *кѣ* modificat. ◇ 11 Scris: *дѣлчѣцѣ*. ◇ 12 Scris: *Аѣдѣтѣрѣ*. ◇ 13 Scris: *нрѣ*. ◇ 14 Scris: *ѣдѣ*. ◇ 15 Scris: *пѣнѣ*; altă lecțiune posibilă: *pă<mt>nt*. ◇ 16 *с* provine dintr-o altă slovă modificată (probabil un *кѣ*). ◇ 17 Scris inițial *ce*, apoi *ε* modificat în *кѣ*.

15 împreunare CT 16 și *om*. CT cu¹] că T 17 svințit T proslăvit CT 18 *pos* noi *ad*. cu CT și] ca CT noirea C, noire T vieției CT 185^v 1 lu C Dumnezeu C, Dumnedzeu T 1–2 Răspunse David proroc *om*. CT 2 toate CT *post* de²*ad*. aceastea CT ce-au CT *post* dat *ad*. el CT 3 văm CT destoinicie CT 4 lu CT Hristos] Dumnezeu C, Dumnedzeu T *ante* Ce *ad*. și slăvitei împărăției lui CT văm CT *post* împotivă *ad*. și tocma CT 4–5 preamul-țitului] prealmulțitului CT 5 *post* darului *ad*. lui CT Hristos *om*. CT 6 lu C Dumnezeu C *post* mulțemim *ad*. iubiților să-i mulțemim și CT 7 aceaste] acea C aceaste *om*. T ce CT Hristos] el CT 9 *post* lui *ad*. și CT închinăm CT *post* închirăm *ad*. lui CT 9–10 sfintie<i> sale] lui CT 10 daruri C cîntare C ci<n>tare] carte T 11 bună CT iubitoriu C, iubitor T *post* iubitori *ad*. de oameni iaste și bun și dulce despuitoriu (despoitorul T) CT 12 Dumnezeu C *post* Dumnedzeu *ad*. și toate le priimește macară (să să T) și CT că] ca CT 13 *ante* simt *ad*. să C sint C, sintu T darurile CT Derept aceea C, Dereptu acea T 14 noi CT ce-au C cele T *post* iubit *ad*. pre T 15 dulceață CT 15–16 pentru C, pi<n>tru T 16 cela] acela T ce-au CT printru T *post* noi *ad*. în cinste CT *post* și *ad*. să CT meargem CT 17 după CT învățatura CT *post* învățatură *ad*. lui CT și] să CT 18 spurcăciunile C, spurcăciunile T 186^f 1 ale C 2 Dumnezeului C Dumnedzeului] domnului T lucrure CT 3 dragostea CT nădeajdea C, nădejă T 4 inimiei CT milcomire] milcuire C, milcuirea T 5 cuget CT curat CT 5–6 omorire CT 6 acestui CT trup CT pămint C, pămintu T 7 lucrurile T 8 pohte C, pohti T rele T *post* reale *ad*. și de camete CT să ne ferim *om*. CT *ce om*. CT lu C 8–9 Dumnezeu C, D(u)m-ne(dze)u T 9 cu CT bună CT 10 răbdarea T rugăciune CT 11 sînul CT dragostea C 11–12 adeverită <lui>] adeveritului CT 12 Dumnezeu C adeveritoriului] spășitoriu CT

186^v cîntăm cîntece noao, cum dzise și (14) <David> proroc : „toț împreură să cîntăm lui Hristos și (15) să strigăm lui Hristos în glas de veselie, că dom(16)nul de sus înfricatu e și e împărat pespre (17) tot pămîntul. Că mare e domnul și lău / (1)dat foarte ! Mare e domnul și tariia ¹ sa !” Că (2) deșertă și zdrobi preairaltul și (3) trufașul vrăjmașul nostru, diavolul, (4) și moarte călcă și toți invise-i ² (5) și viața veacilor noao dărui. Ieri amu (6) îngrupămu-ne ³ lui Hristos, iară astăzi ne (7) rădicăm, ieri fu răstignit, iară astăzi(8) dzi e proslăvit. Derept aceea, să ne și noi (9) îndulcim toț, fraților, cu bure mulțemite (10) acestui ⁴ praznic cinstit și ⁵ lumirat (11) și să intrăm bucurîndu-ne în bucu(12)riia domnului nostru, ca ceale slugi ⁶ bu(13)re și înțeleapte. Împărații și marii (14) preuți și diaconii și călugării (15) și mireanji, tinerii și bătririi, (16) bogații, measerii, robii, slobodzii, toț (17) să proslăviț Hristos într-această ⁷ dzi lu(18)mirată de praznic.

187^v Și cire ⁸ se-au postit // (1) și se-au ⁹ <u>stenit, viriț bucurîndu-vă și lu(2)ți argintul ! Ciți din ceasul dentii slu(3)jit-ați, priimiți ¹⁰ astăzi ce vă se cade (4) plata ! Ciți după al treile ceas ați ve(5)nit și după al șasele ceas, nemică să (6) nu vă sfiiți ¹⁰ ! Iară carii ați pestit (7) piră al noaole ¹¹ ceas apropiati-vă, ne(8)mică nu vă rușirați ! Și <ciți> piră al u<n>(9)sprădzeacele ¹² ceas ați pestit nemică (10) să nu vă mîhniți ! Că

1 Slovele рѣ provin dintr-o slovă modificată, probabil п. ◇ 2 Scris : Архен. ◇ 3 Scris : Архлжмѣне. ◇ 4 Scris : ачлстѣн. ◇ 5 ш modificat dintr-un с. ◇ 6 Scris : сау. ◇ 7 Scris inițial ачстѣ, apoi cel de al treilea а modificat în ж. ◇ 8 Scris : шнчре. ◇ 9 Scris : сеуѣ. ◇ 10 Scris : сфинцж. ◇ 11 Scris : новлѣ. ◇ 12 Slova 8, adăugată de o altă mină, pare să provină din modificarea unei slove scrise anterior (probabil ѡ).

13 post cîntăm ad. lui CT zice C, dzice T 14 David CT pror(o)c T post proroc ad. și CT toți CT împreună CT Hristos om. CT post și ad. să (om. T) plăsem cu minile și CT 15 strigăm T lu C Hristos] Dumnezeu C, Dumnedzeu T 15–16 domnulu C 16 e² om. CT prespre C, prespe T 17 pămîntul CT mare-i T 186^v/17 – 186^v/1 și lăudat foarte ! Mare e domnul om. T 186^v lui CT 2 dișărtă T preairaltul] preainălțatul CT 4 moartea CT toții CT invise-i] invise CT 6 îngrupămu-ne] în groapă puseră T lu C lui] pe T astăzi CT 7 fu] ne CT răstigniam C, răstigneam T 7–8 astăzi C 8 e] ne CT proslăvim CT dreptu T aceea T noi om. CT 9 toți CT bune CT 10 cinstit] bun CT luminat CT 12 ceale slugi] slugile cealea CT 12–13 bunele CT 13 înțeleptele C, înțelepte T post și² ad. arhierii și domnii și judecii (giudecii T) și toți carei (carii T) sint (sintu T) pre dregătorii CT marii om. CT 14 preuții C diaconii T și² om. CT 15 post mireanii ad. voinicii (vonicii T) și proștii CT tinerii și bătririi] bătririi cu tinerii CT post bătririi ad. bărbații și muierile CT 16 post bogații ad. și CT measerii] mișerii T post robii ad. și CT slobozii C toți CT 17 proslăviți C, proslăvim T post proslăviț ad. și să măriți domnul CT Hristos] Dumnezeu (Dumnedzăul T) nostru CT intru această CT zi C 17–18 luminată CT 18 post lumirată ad. și CT post praznic ad. toți să cîntați și să vă mirați și să cinstiți CT și om. CT cine CT s-au T 187^v 1 s-au T ustenit CT veniți C, viniți T 1–2 luați] priimiți CT 2 den C dintiu T 2–3 slujit-ați] lucrat-ați C, au lucrat T 3 astăzi C 4 treilea C 4–5 vinit T post venit ad. mulțemind (mulțemindu T) și veselindu-vă să prăznuți CT 5 și] Ciți CT șaselea C, șasele T post ceas ad. ați ajuns C, ați agiunso T 6 nu om. CT carei C 7 pină CT post piră ad. la C, în T apropiati-vă CT post apropiati-vă ad. și CT 7–8 nemică C 8 nu vă rușirați] rușinîndu-vă CT ciți CT post <ciți> ad. și CT pină CT post piră ad. la C, în T 8–9 unsprădzeacele C, u<n>sprădzeacele T 9 post pestit ad. și agiunset (agiunso T) să nu vă teameți că ce-ați (ce ați T) pestit și drept(dript T) aceea CT nemică om. CT 10 mîhniți CT

iubitoriu e și cinsti(11)tori iaste Hristos, că e dulce și milostiv, că (12) priimește ceia de apoi ca și ceia dentiie, (13) ceia dentiie miluiește, ceia de apoi¹ dăruia(14)ște și cu dragoste-i² priimește. Pentru (15) aceea vă apropiați către obrazul (16) lui Hristos și vă lumirați ceia de(17)nteie³ și cei de apoi⁴, toț împreună pla(18)tă să luați, bogății și mea(se)rii, u/(1)rul cu alalt să prăznuiți, scumpii (2) și lenișii dzua aceasta să o cinstiți! (3) Cire au postit, cire nu se-a<u> postit, veseli(4)ți-vă⁵ astădzi, că masa gătată iaste. (5) Nime se nu iasă flămînd, ce toț să vă în(6)dulciți⁶, că Paștile⁷ noastre⁸ simt alea(7)se⁹ dentru a toate jazyci, că prin-(8)tru noi creștirii giunghe-se Hristos și singele (9) seu vârsa și toț noi să¹⁰ implem, să nu sea(10)dză nedeșertatul izvor ce iaste Dumne(11)dzeu, spāsitoriuł nostru. Veseli<ți>-vă¹¹ și gu(12)stați, să ști<ți> că dulce e Hristos. Că domnul Dum(13)nedzeu invise noao¹², nime să nu se plingă (14) de mesărătate, că se iartă împă(15)răție depreură. Nime să nu se plin(16)gă de păcate, că iertaciurea¹³ păca(17)telor¹⁴ din mormint au¹⁵ lumirat. Și (18) nime se nu se teame¹⁶ de moarte¹⁷, că ne-a // (1)u scum-parat mîntuitoriuł nostru di(2)n moarte¹⁸. 187^v

188^r

1 Scris inițial даной, apoi e adăugat deasupra rindului. ◇ 2 Scris inițial драгости, apoi e adăugat deasupra rindului. ◇ 3 Scris: дѣла дѣлѣе. ◇ 4 Scris: дѣлапон. ◇ 5 ж provine probabil dintr-o altă slovă modificată (а). ◇ 6 Scris: съ ѿжадѣлицѣ. ◇ 7 Scris: пасцилѣ. ◇ 8 Scris inițial ностре, apoi a adăugat deasupra rindului. ◇ 9 Scris inițial асе, apoi slovele аа adăugate la marginea rindului 6 de o altă mină. ◇ 10 Scris: ем; ѣ modificat din ѣ. ◇ 11 Scris: вѣснѣж. ◇ 12 Scris: нов. ◇ 13 Scris inițial ерѣачюре, apoi e modificat în ѣ. ◇ 14 Scris: пжкжтелур. ◇ 15 Scris inițial а, apoi 8 adăugat deasupra rindului. ◇ 16 Scris: тѣме. ◇ 17 Scris: морѣме. ◇ 18 Scris inițial морѣме, apoi а adăugat deasupra rindului.

10 iubitor T e om. CT 10—11 cinstitoriu CT 11 Hristos] Dumnezeu C, Dumnedzeu T că²] și CT 12 priimește CT cei¹ T dentii C, dintliu T post dentiie ad. și răpaușă(răpaușă T) ceia ce-au lucrat den al unsprăzeacelea(unsprăzdeacele T) ceas ca și ceia den(din T) ceasul dentii (dintliu T) și răpaușă(răpaușă T) cela ce-au lucrat CT 13 cela¹ CT dentiie] de apoi C, de-apoi T miluiește] miluiaște-l CT post miluiește ad. și CT cela² C, c(e)la² T de apoi] dentii C, dintliu T ante dăruiaște ad. indulcește-l, acestuia-i dă, iară celalaltul(cela T) CT 13—14 dăruiaște] dăruiaște-l T 14 post și ad. înțelepciunea lui sărută și lucrului (lucrul lui T) cinsteaște (cinsteaște-i T) și CT dragoste-i] dragoste T priimește C priimește] priimește-i T post priimește ad. și cu vrearea-i laudă și ruga le priimește și cu dragu-i iubeaște CT 15 aceeaa CT post apropiați ad. toți CT către obrazul] cătr-insul CT 16 lui Hristos om. CT post lumirați ad. și CT 16—17 dentii C, dintliu T 17 post și ad. ceia den(di T) mijloc și CT ceia CT toți CT 18 luați] priimiți CT measerii C measerii] mișeii T 187^v/18 — 187^v/1 unul C, unii T 187^v 1 alalt] alții T scumpii] neindurătorii CT 2 leaneșii C, leanișii T ziua C cinstiț T 3 Cine C, Cene T au] se-au C, s-au T cine CT se-au C, s-au T 4 astăzi C gătată] plină CT 5 Nimea C să CT nu om. C post flămînd ad. sau lipsit C, sau sătos T toți CT 5—6 indulciți] dulciți T 6 post indulciți ad. aceștii bogăție(bogății T) dulce CT 6—7 simi alese dentru a toate jazyci, că om. CT 7—8 pentru C 8 creștirii om. CT giunghe-se] se junghe C, se giunghe T 8—9 și singele seu vârsa și om. CT 9 toți CT noi om. CT impleți CT 9—10 să nu scadză] den nescăzutul și CT 10 izvoru T 10—11 Dumnezeu C, Dumnedzău T 11 spāsitoriuł] ispāsitoriuł C, ispāsitorul T Veseliți-vă CT 12 ante să ad. și CT știți CT dulce e] e dulce CT Hristos] Dumnezeu C, Dumnedzău T 12—13 Dumnezeu C 13 invise] ivi-se C, ivi-s-a T nimea C 14 meserătate CT iartă] arată CT 15 depreună CT Nimea C se om. CT 16 iertaciurea CT 17 den C mormintu T luminat CT 18 nimea C să¹ CT teamă CT 188^r 1 scumpărat CT 1—2 den CT

Derep aceea, fraților, să (3) ne dezlegăm toate vrajbele urul de la (4) alalt și pizma cea rea și se iertam (5) toț pentru înviere. Și să gicem celora (6) ce pre noi nu iubăsc <că> frații noștri si<m>t¹ (7) și cu dragoste să viem. Că Hristos pacea noastră² (8) iaste, cela ce au împăcat ceriul³ cu⁴ pămîn(9)tuł și păreții⁵ cei [cei] cetăți⁶ de vraj(10)bă spart-au cu trupul său. Pace da(11)t-au apostolilor săi și ucenicilor (12) săi și pre-nșii⁷ și pre noi feciori (13) ne-au fapt. Că dzise Hristos : „îndrăzniți, că (14) eu biruiiu lumea și tot țirutul lu(15)miei”. Și de diavolul spăsi-ne pre noi Hristos (16) domnul nostru⁸ [din moarte⁹. Derep aceea, (17) f<r>aților, se ne dezlegăm toate vrajbile (18) urul de la alalt și pizma cea¹⁰ re și¹¹ să¹² ier / (1)tam toț pentru înviere. Și să gicem¹³ celora (2) ce pre¹⁴ noi nu¹⁵ iubăsc <că> frații noștri si<m>t¹⁶ și (3) cu dragoste să viem. Că Hristos pacea noastră¹⁷ iaste (4), ce au împăcat cerul cu pămîntul și păre(5)ții cei cetăți¹⁸ de vrajbă¹⁹ spart-au cu (6) trupul său. Pace dat-au apostolilor săi și (7) ucenicilor săi și pre-nșii²⁰ și pre (8) noi feciori ne-au fapt²¹. Că dzise Hristos : „îndrăz(9)niți, că eu biruiiu lume și tot țirutul (10) lumiei. Și de diavolul spăsi-ne pre noi Hristos, (11) domnul nostru] și <di>n iadul scosu-ne-au și <a>u (12) izbavit din silnicia²² diavolului²³. Amă(13)ri-se iadul că gustă²⁴ și cinstit sfintul (14) trup a domnu<lu>i Hristos. Cum dzise și Isaia proroc : (15) „amări-se amu iadul derep ce se deșertă²⁵; (16) amări-se amu că legat²⁶ fu, că priimi (17) trup și Dumnezeu află; și priimi (18) ce vădzu și vădzu

1 Scris: сѣт; altă lecțiune posibilă: si<n>t. ◇ 2 Scris: нострѣж. ◇ 3 Scris inițial рѣд, apoi slovele че adăugate deasupra rîndului; р provine dintr-un ч modificat. ◇ 4 Scris: кѣ. ◇ 5 Scris: пѣренїѣ. ◇ 6 Scris: тѣмѣцѣ. ◇ 7 Scris: прѣдшїи; altă lecțiune posibilă: pre înșii. ◇ 8 Urmează, copiat pentru a doua oară din neatenție, pasajul transcris între f. 188^v/1 și 188^v/16. ◇ 9 Scris inițial л.орте, apoi л adăugat deasupra rîndului. ◇ 10 Scris inițial че, apoi е modificat în к. ◇ 11 Cuvîntul а fost omis inițial, apoi scris deasupra rîndului. ◇ 12 Scris inițial се, apoi е modificat în ъ. ◇ 13 Scris inițial ѣнчѣм, apoi н modificat în ѣ. ◇ 14 Scris: прѣк. ◇ 15 Scris: нѣ. ◇ 16 Scris: сѣт; altă lecțiune posibilă: si<n>t. ◇ 17 Scris: нострѣж. ◇ 18 Scris: тѣмѣцѣ. ◇ 19 Scris inițial вражда, apoi cel de al doilea а modificat în ж. ◇ 20 Scris: прѣдшїи; altă lecțiune posibilă: pre înșii. ◇ 21 Scris: ѣптѣ. ◇ 22 Scris inițial снѣднїчѣ, apoi е modificat în ѣ. ◇ 23 Scris: аѣволашїи. ◇ 24 Scris: гжѣтж; al doilea ж pare a proveni dintr-un а sau ж modificali. ◇ 25 Scris inițial ашептѣ, apoi ѣ modificat în ж. ◇ 26 Scris: лѣгжѣ.

2 derept CT 3 unul CT 4 ceaea CT reața CT să CT iertăm CT 5 toți CT pintru T invierea C, învierea T zicem C 6 post ce ad. urăsc CT nu iubăsc om. CT că CT sinteți CT 7 post și ad. aceștia CT să] să-i CT viem] cuprindem CT post Hristos ad. iaste CT 8 iaste om. CT au împăcat om. CT 8-9 ceriul cu pămîntul] pămîntul cu ceriul CT 9 ante și ad. împăcat-au CT și] ș-au C, și au T post și ad. au T ante păreții ad. împreunat toți intru o împreunare și CT ceii CT [cei] om. CT cătăți T 11 săi om. CT ucenicilor T 12 post săi ad. pace lăsat-au lor CT pre-nșii] pre ei CT post noi ad. ai pancei și ai dragostei (dragosteei T) faptu-né-au (făcutu-ne-au T) CT ficiori T 13 ne-au fapt om. CT Că om. CT zice C, dzicea T 14 biruii C tot om. CT ante țirutul ad. pre CT țirutul] țitiuriul C, țitiuriul T 15 Și de om. CT ante diavolul ad. cela ce aducea (aduce T) păcatele în lume CT diavolul T post diavolul ad. că CT ne-au spăsit CT 17 fraților A să A vrajbele A 18 rea A se A 188^v 2 pre A 3 post iaste ad. cela A 4 ceriul A 5 post cei ad. [cei] A 9 lumea A 11 den C, din T iadu CT ne-au scos C, ne-au scosu T ș-au C a<u>] ne-au T 12 izbăvit CT post izbavit ad. pre noi CT den C, di T silnici<a> T diavolului T post diavolului ad. și den(din T) robiia lui scumpăratu-ne-au CT 12-13 amări-se C, amări-si T 13 că] de T și om. CT cinstit CT post cinstit ad. și CT svîntul T 14 al CT domnului CT Hristos om. CT dzise și om. CT proroc] proreceaste CT 15 amări-si T amu om. CT post iadu ad. că timpină<intl<m>pină T) tine josul(gios T), amări-se amu CT deșertă T 16 amări-și T post amu ad. căce bătjocurit (bătjocorit T) fu, amări-se (amări-si T) amu CT 17 post și¹ ad. pre T Dumnezeu C, Dumnădzău T și²] că CT 18 vădzu] căzu C, cădzu T ante ce ad. în CT știu] vădzu T

ce nu știu. Înghiți¹ pre // (1) cela ce moarte² nu-l știe. Înghiți³ viața și căl(2)cat⁴ fu de viață. În(ghi)ți⁵ ca urul de toț și se de(3)șertă⁶ de toț și se răpi⁷ ca u(n) leu și-și (4) fărîmă⁸ denții săi. Că pentru păcate moar(5)tea⁹ biruina și se deșertă¹⁰ amu ver(ir)u¹¹ mor(6)ției. Că păcate Hristos nu feace, nice se a(7)flă hielensig întru rostul său. Că iaste (8) a gice acmu : „unde ți-e moarte tării¹²? un(9)de ți-e iadu(1e), biruirea?” În vise Hristos, iară tu (10) căzuși¹³. În vise Hristos și ingerii se bucurară¹⁴. (11) În vise Hristos și cadzure dracii. În vise Hristos (12) și morții slobodzire-se¹⁵. În vise Hristos (13) și di(n) putregiure¹⁶ slobodzi-ne. În vise (14) Hristos și din blăstem dezlegatu-ne-am¹⁷. În(15)-vise Hristos și noi cu-rusul învise^m. În vise (16) Hristos den moarte¹⁸, începători¹⁹ morților (17) fu. Că²⁰ a sa e slava și țirearea și <ci>nste²¹ (18) și închinăciurea²² și frimseate²³ ceaea marea (19) în vecie veacilor, amin.

189^r

12

o m!

ca ca

1 Scris: Агжцн; după ж se află o cruciuliță care trimite sub rînd, unde e scris, de o altă mină, шн кж (noscu). ◇ 2 Scris: морте. ◇ 3 Scris: Агжцн; după ж o cruciuliță trimite deasupra rîndului, unde o altă mină a scris: шн кж (noscu). ◇ 4 Scris: ксарам. ◇ 5 Deasupra cuvîntului, scris de o altă mină: шн. ◇ 6 Scris inițial дешетъ, apoi o altă mină a adăugat deasupra rîndului slovele рь. ◇ 7 Scris inițial рьлпнн, apoi o altă mină a adăugat deasupra cuvîntului slovele ен: рьлпсннн. ◇ 8 Scris: фържм; ж provine dintr-un н modificat. ◇ 9 Scris inițial морте, apoi е modificat în т. ◇ 10 Scris inițial дешетъ, apoi а modificat în ж. ◇ 11 Scris: верз; alte lecțiuni posibile: ve(ri)ru, ver(in)u, ve(ni)ru. ◇ 12 Scris inițial тхста, apoi 8 modificat în р. ◇ 13 Scris inițial кхсш, apoi s modificat în з de o altă mină. ◇ 14 Scris inițial скхрарр, apoi al doilea а modificat în ж. ◇ 15 Scris inițial ловншресл, apoi s-a adăugat е deasupra rîndului, iar cel dintîi н a fost modificat în о (grafie neclară). ◇ 16 Scris: нстремюуре. ◇ 17 Scris: делегатнем. ◇ 18 Scris inițial морте, apoi а adăugat deasupra rîndului. ◇ 19 Scris inițial чепеторь, apoi al doilea е modificat în ж. ◇ 20 Scris: ка. ◇ 21 Scris: шнстє. ◇ 22 Scris: Акинсюрк. ◇ 23 Scris: фържмѣц; altă lecțiune posibilă: frimseate.

189^r 1 moarte nu-l știe] nu-l știia moartea CT ante Înghiți ad. înghiți-l și cunosc el pre trup CT 2 di T Înghiți C În(ghi)ți] înghiți-l T unul CT de] den C toți CT 3 toți CT post și¹ ad. pre el singur(singur T) CT se om. CT răpi] răpi-l CT un CT și-și] ce-ș C, ce-și T 4 fărîmă] sfărîmă(svărîmă T) și-ș frimse CT dinții CT 4-5 moarte CT post biruina ad. ce întru Hristos păcat nu află CT 5 să T deșertă T amu] de-acia CT venimul CT 7 hitleşug C, hitleşug T său] lui CT post Că ad. vreamea CT post iaste ad. acmu cumu se cade CT 8 zice C, dzice T acmu om. CT 9 iadule CT post tu ad. te CT. 10 căzuși] supuseși C, supuseși T ingerii se bucurară] se bucurară ingerii CT 11 căzură C, cădzură T 12 sloboziră-se C, slobodziră-se T 13 den C putreune C, putregiune T slobozimu-ne C, slobodzimu-ne T 13-14 În vise Hristos și din blăstem dezlegatu-ne-am om. T 14 den C post dezlegatu-ne-am ad. În vise Hristos și noi încă înviemu-ne(viemu-ne T) CT 15 nusul CT 16 începători C, începător T 17 sa] lui CT ținearea CT cinstea CT 18 închinăciunea CT mare T post mare ad. acmu și pururea CT 19 ante in ad. și C, pînă T veacii C, vecia T veacului T.

III

189^v

(1) Poučenie o staa pričēštenie

(2) Veriți, frați, veriți părinți¹ de toa(3)tă virsta², micii și marii, tirerii (4) și bătrării³, feciorii și fetele, de (5) ascultați toți carii vor să priimea(6)scă și să ia sfinta cumerecătura, ca(7)re⁴-au zis⁵ domnul nostru Isus Hristos că iaste (8) sfint trup și singele⁶ său, celuia (9) ce toate silele ceriului slujescu-i, hero(10)vimii⁷ și serafimii și toate tării(11)le c(er)iuului⁸ cu frică și cutremur, (12) ceia ce rădică jărtvele⁹ sufletești (13) sus în ceri. Și într-acela chip¹⁰ și obraz (14) simt preuții¹¹ carii cu frică (15) și cu credințe slujesc iraintea (16) sfinteei besere(cⁱ) ceaea¹² înfricata, cea (17) ce spre ea irainte-i dzace trupul (18) și singele fiiului lui Dumnedzeu // (1) spāsitoriului nostru Isus Hristos, cum dzise sfintul (2) Matei evanghelist și Marcu și Luca și Pavel (3) apostol.

Domnul Dumnedzeu, Isus Hristos, cînd <șe>dzu cu (4) ucenicii săi la¹³ ceriul cu cei 12, luo pi(5)tă și blagoslovi și laudă deade lui Dum-

1 Scris: вѣрнѣици. ◇ 2 Scris: вѣрѣста. ◇ 3 Scris: вѣтрѣрѣи; primul ѣ pare a proveni dintr-un 8 modificat. ◇ 4 а provine dintr-un р modificat. ◇ 5 Scris: зншѣ. ◇ 6 Scris: снцѣале. ◇ 7 Scris inițial Хевнѣи, apoi ро adăugat la marginea rîndului 9 de o altă mină. ◇ 8 Scris inițial чюлѣи, apoi deasupra rîndului au fost adăugate de o altă mină slovele рѣ: чюрѣлѣи. ◇ 9 Scris: жрѣтвеле. ◇ 10 Scris: кѣп. ◇ 11 Scris: прѣоуци; ѣ modificat dintr-un ч. ◇ 12 Scris inițial вѣсерецѣа, apoi deasupra rîndului au fost adăugate de o altă mină slovele рѣ: вѣсерецѣа. ◇ 13 Scris inițial ле, apoi е modificat în а.

189^v 1 *Poučenie o staa pričēštenie om. 2 ante Veriți ad. V(ŭ) styi velikyi čelo(k). Poučenie o přč(s)tiix tainaxl.* Învățătura de preacinstita taina ce se zice de trupul și de singele lu Hristos, vare de cite ori creștinii credincioșii gătescu-se a lua sfinta cuminecătura, trupul lu Hristos. (Iară preutul tot iaste datoriu cu învățatură a învăța intii mainte de cuminecare ca nemunii să le pare că e piine proastă și vin prost sfinta cuminecătura.) Veniți fraților veniți părinților *post* părinți *ad.* și 3 mici mari tinerii 4 bătrînii featele 5 carei 6 cuminecătura 8 singe *post* singele *ad.* al; său] lui 9—10 heruvimii 11 *post* și *ad.* cu 13 în]la; ceri]ceriu; chip și obraz] obraz și chip 14 sint *post* simt *ad.* și *post* preuții *ad.* ceia derepții și bunii carei 15 credință *post* credințe *ad.* stau și; inaintea 16 besere(cⁱ)] mease; înfricata] înfricoșata; ceea 17 inainte-i zace 18 singele lu Dumnezeu 190^r 1 spāsitoriului] ispāsitoriul; nostru *om. post* Hristos *ad.* cela ce el arătă și chipui pre sineș; zice sfint 3 Dumnezeu șezu 4 ceriul] cină doisprăzeace 5 lu

(6) nedzeu perintelui său și frîmse și dea (7) de ucenicilor săi și grăi: „luați și (8) mincați, că acesta¹ iaste trup² meu³ (9) ce se deade și frîmse derep voi și derep (10) mulți în⁴ iertăciurea⁵ păcatelor. Acea (11) sta faceți cînd⁶ veți face pomea (12) na mea”. Și luo păharul după ciră și (13) blagoslovi și deade ucenicilor săi și (14) dzise: „acest păhar⁷ leage noao iaste, (15) [de] beați dentr-acesta toți, că ace (16) sta iaste singele meu⁸, ce se varsă⁹ (17) derept voi, derep mulți în iertăciune¹⁰ (18) păcatelor¹¹. Aceasta faceți pururea¹² / (1) cînd veți face pomeana¹³ mea”. 190^v
 Aceasta to (2) și bire să o înțelegem, frați¹⁴, că nu ia (3) ste dzisă numai cătră singuri apostoli, (4) ce către toți carii cred în Hristos și-i țir lea (5) -gea. Și iară dzise Pavel apostol: „de chite¹⁵ (6) ori veți minca pita aceasta¹⁶ și veți (7) bea dentr-acesta păhar, moartea dom (8) nului veți adevăra pîră <e>l a¹⁷ ve<ni>”. (...) fiind <nedostoinic> (9) vinovat va fi trupului și singelu<i> lui (10) Dumnedzeu. Întîie se-și ispitească¹⁸ omul (11) sirea cu duhovnicul de la sfînta pravi (12) lă¹⁹ și se-și pocaiască păcatele. Și (13) așa se mărince de-acea pită și să bea (14) dentr-acesta păhar. Că cela ce bea și (15) mănîncă nedostoinic, osîndă lui (16) și mărînce și bea, ce ca se nu despar (17) ță²⁰ trupul domnu<lu> i Isus Hristos.

Derept ace, fraț, (18) întii să lepădăm²¹ de la noi toate rău // (1) tă-țile, toate pizmile, toate mi (2) niile, toate hulele, toate gindurele (3) nederepte de la irimă să lepădăm, cum (4) dzise Hristos: „să spălăm stecla și blidul dinlon (5) tru întîie” (ce se dzice: de toate necurății (6) le²² întîie să ne curățim). Și cu credință²³ (7) bură să ne întărim și cu toate cele lu (8) crure bure să²⁴ ne imbracam și cu poamele²⁵ (9) sufletului. 191^r

1 Scris: ачѣста. ◇ 2 Altă lecțiune posibilă: *trupu*. ◇ 3 Scris inițial *меѣ*, apoi I adăugat deasupra rîndului. ◇ 4 Cuvîntul omis inițial, apoi scris deasupra rîndului. ◇ 5 Scris: а рѣчѣи ѣ; ѣ provine dintr-un *ε* modificat. ◇ 6 Scris: ѣ ѣ на мѣ. ◇ 7 Scris: пѣ гарѣ. ◇ 8 Scris inițial *меѣ*, apoi I adăugat deasupra rîndului. ◇ 9 ж provine probabil dintr-un *а* modificat. ◇ 10 Scris: е рѣчѣи ѣ; al doilea *р* este adăugat de o altă mină. ◇ 11 Scris: пѣ ѣ тѣ а мѣ. ◇ 12 Scris: пѣ рѣчѣ. ◇ 13 Scris inițial *пѣ мѣ*, apoi *ѣ* adăugat deasupra rîndului. ◇ 14 După acest cuvînt, deasupra rîndului, apare adăugat de o altă mină *р*: ф р а ц и р; probabil în intenția scribului a fost să schimbe pe *frați* în *fraților*. ◇ 15 Scris: нѣ тѣ. ◇ 16 Scris: ачѣста. ◇ 17 Altă lecțiune posibilă: <v>a. ◇ 18 Scris: не пѣ тѣ сѣ ж. ◇ 19 ж provine probabil dintr-un *а* modificat. ◇ 20 Scris inițial *дѣ сѣ парѣ ж*, apoi *ш* modificat în *ц*. ◇ 21 Scris: а сѣ пѣ а нѣ мѣ. ◇ 22 ж provine dintr-o altă slovă modificată. ◇ 23 ж provine probabil dintr-un *а* modificat. ◇ 24 Scris inițial *сѣ*, apoi *ε* modificat în *ѣ*. ◇ 25 Scris: пѣ мѣ лѣ.

5-6 Dumnezeu 6 părintelui 8 trupul 9 *post* și¹ *ad. se*; derept¹⁻² 10 iertăciurea 12 *ante* și *ad. așijderea*; luo păharul] păhar luo; cină 14 zise 15 [de] *om. ante* beați *ad.* și 17 *post* voi *ad.* și; derept² iertăciurea 18 pururea 190^v 2 bine fraților 3 zisă 4 cătră carei Hristos] el; și-i] și; țin 4-5 *post* leagea *ad.* lui 5 zice cite 6 *vef om.* 7 beați; dintr-acesta] dentr-aceia 8 să adevărați pînă el va veni *post* ve<ni> *ad.* așijderea cine va minca pita aceasta; nedostoinic 9 va fi] fi-va; singelui; lui *om.* 9-10 lui Dumnedzeu] domnului; întii să-ș 11 sirea] sineș 11-12 cu duhovnicul de la sfînta pravilă *om.* 12 și se-și pocaiască păcatele *om.* 13 să mănînce; de-acea] dentr-această; să bea *om.* 14 dentr-acesta] dentr-aceia *post* păhar *ad.* să bea 14-15 bea și mănîncă] mănîncă și bea 15 nedostoinic *post* nedostoinic *ad.* fiind 15-16 luiș 16 mănîncă; și bea, ce *om.*; să 17 domnului; Isus Hristos *om.*; aceea fraților 18 noi] sine 190^v/18 - 191^r/1 răotățile 191^r 1 *ante* toate¹⁻² *ad* și; pizmele 1-2 miniele 2 *ante* toate¹⁻² *ad.* și *post* toate² *ad.* lucrurile nedereapte și toate; gindurile 3 nedereapte inemă *post* să *ad.* le 4 zice sticla 4-5 denlăuntru 5 întii zice 6 întii *post* întîie *ad.* denlăuntru; curățim credința *post* credință *ad.* ceaea 7 buna; cele *om.* 7-8 lucrurile 8 *ante* bure *ad.* ceale; bunele imbrăcăm 9 sufletului] duhului

Că gice Pavel apostol că poa(10)me sufletului iaste¹ dragoste, veselie, paci(11)le, răbdare, dulceața, burătatea, credința, (12) smerenia², curăție, blindețele, postul, că (13) cire nu are de-aceasta burătăți³ leage (14) n-are. Derep aceie, frați, noi înția⁴ cu acea(15)stea⁵ să ne nevoim de să⁶ ne înveaștem și de to(16)ate lucrurile cealea⁷ cu rușirea să ne fe(17)rim. Și așe să ne apropiem⁸ și se luom⁹ cin(18)stitul și curatul trup a lui Isus Hristos și / (1) sfintul sînge al seu, să fie noao de ier-(2)tarea păcatelor și de curățire tru(3)purelor și sufletelor în viața de veaci, (4) ca să fim împreurați cu sfinții apostoli, să (5) odihnim în parație cerului.

191^v Ce, pentru acea(6)ea, fraț, nime să nu fie în doao laturi, gin(7)dind ca Iuda. Că Iuda cu¹⁰ Hristos cira și spre (8) vînzare cugeta și cu apostoli(i) lăcuiia, (9) iară cătră jidovi clevetiia¹¹. Derep-a(10)ceaea bire¹² să vă socotiți, ca nime di(11)ntru voi să nu ia fără socotință tru(12)pul lui Hristos, ca nu, deaca veț mînca și veț (13) bea, să cădeți întru păcate. (...) ce adevérit (14) se¹³ fie trupul și sînge a lui Hristos.

192^r Însă¹⁴ (15) domnul nostru Isus Hristos, știind neputință (16) semenței noastre, că (...) așa (...) schimbă tru(17)pul său Hristos și-l adause în pire¹⁵ și sfintul (18) sînge în vir, cum însuși dzise: „acesta¹⁶ <e> // (1) trupul meu și sîngele meu”. Și însuș dea(2)de Hristos noao de se mîncăm și să¹⁷ bem, că fo(3)loseaște și agiută omului de se slobo-(4)dzeaste din păcate¹⁸, cum noao ni-s de măr(5)turie aceaste cuvinte la dzua¹⁹ de giudeț. (6) Că dzise Hristos: „derep voi, derep toți creștiri(i) (7) datu-se-au și se-au²⁰ vârsat²¹ sîngele seu (8) se [în] vă²² iarta păca-

1 Scris: $\Delta\epsilon\mu\epsilon$. \diamond 2 Scris: $\sigma\mu\kappa\rho\eta\iota\alpha$. \diamond 3 Al doilea κ provine probabil dintr-un λ modificat. \diamond 4 m provine dintr-un n modificat. \diamond 5 Scris inițial $\alpha\psi\epsilon\mu\kappa$, apoi ϵ modificat în κ . \diamond 6 Scris inițial $\epsilon\epsilon$, apoi ϵ modificat în λ . \diamond 7 Scris inițial $\psi\epsilon\lambda\kappa$, apoi ϵ modificat în κ . \diamond 8 Scris: $\alpha\pi\sigma\tau\omicron\kappa\epsilon\upsilon$. \diamond 9 Scris inițial $\lambda\delta\alpha\mu$, apoi α modificat în ω . \diamond 10 Scris inițial $\kappa\lambda$, apoi λ modificat în δ . \diamond 11 Scris inițial $\kappa\lambda\epsilon\upsilon\sigma\iota\epsilon$, apoi al treilea ϵ modificat în μ . \diamond 12 Scris: $\sigma\kappa\rho\epsilon$. \diamond 13 Scris: $\sigma\upsilon\epsilon$. \diamond 14 λ provine dintr-un σ modificat. \diamond 15 Scris: $\nu\epsilon\rho\lambda$; λ provine dintr-un ϵ modificat. \diamond 16 Scris inițial $\alpha\psi\epsilon\upsilon\epsilon$, apoi al doilea ϵ modificat în α . \diamond 17 Scris inițial $\epsilon\epsilon$, apoi ϵ modificat în λ . \diamond 18 Scris inițial $\nu\alpha\rho\alpha\mu\epsilon$, apoi primul α modificat în λ . \diamond 19 Scris: $\upsilon\delta\alpha$. \diamond 20 Scris: $\omega\kappa\delta$. \diamond 21 Scris: $\epsilon\rho\lambda\alpha\mu$. \diamond 22 Scris inițial $\epsilon\alpha$, apoi α modificat în λ .

9 că] cum; zice Pavel apostol] apostol Pavel 9—10 poama 10 sufletului] duhului; dragostea veselii 10—11 pacele 11 răbdarea bunătatea 12 smerenia] smericiunea; curăție blindețele post postul ad. cătră acealea leage nu e, ce se zice 13 cine de aceastea bunătăți 14 drept aceea fraților înții 15 investim 16 lucrurile rușinea 16—17 ne ferim] fim feriți 17 așa să² 18 trupul; a om.; lu; Isus om. 191^v 1 post sfintul ad. al lui; al seu om. ante să ad. și mare nădeajde avînd spre acela ce al lui trup mîncăm, cum al lui sfînt trup 2 curăție 2—3 trupului 3 sufletului; de veaci] veacilor 4 ca] și; împreunați post apostoli ad. ca și noi cu nușii 5 odihnim] moștenim; în om. parație] împărăției cerului; Ce om. 6 fraților nimea post nime ad. dentru voi; nu om. laturi] cugete 6—7 gîndind om. 7 Iuda]el; cina 8 vînzare apostolii 9 clevetiia] clevetiia-i; Derept 10 bine nimea 10—11 dentru 11 ia] priimească 12 lu veți¹⁻² 13 post păcate ad. că nu iaste proastă pită și vin această mîncare; adevéritul 14 se; fie om.; trup post trupul ad. a lu Hristos; sîngele; a om. Hristos om. 15 neputința 16 seminței post că ad. nu vrea putea nimea carnea trupului său crudă a mînca sau post așa ad. sîngele lui a-l bea ce 17 Hristos om. pline 18 vin însuș zice e 192^r 1 meu 2 Hristos om. să post bem ad. acest ce el au zis că e trupul lui; că] ce 3 agiută post omului ad. mîncarea și hăutura aceasta, foloseaște-ne și ne; de se om. 3—4 slobozeaste 4 den; ni-s de om. 4—5 mărturie] mărturisesc 5 aceaste cuvinte] cuvintele aceaste; la dzua de giudeț om. 6 zice; Hristos om. drept; derep toți creștiri(i) om. 7 sîngele seu om. 8 să; [în] om. post vă ad. se

tele". Aceaste cuvinte (9) te a<u> dat noao în cumerecătură, să (10) ne se iarte păcatele și să¹ avăm² milă (11) și viață³ bură pre ceasta lume și (12) ispășenie de veci. Să știți că unde iaste (13) iertarea⁴ păcatelor de acolo iaste și (14) viața și ispășenie. Însă această⁵ pită⁶ (15) și acest vir mare lucru feace Hristos ade(16)văr⁷. Ș-au lasat pre⁸ această⁹ sfînta sluj(17)bă ș-au dzis Hristos : „luați și mîncăți (18) că acesta e trupul meu, ce se dă și / (1) se frînge.derept voi, drept mulți în iertă(2)ciunrea¹⁰ păcatelor". Aceasta sfințeaste pi(3)ta și vinul și feace cumerecătura (4) trupul lui¹¹ Hristos. Că aceaste cuvinte sînt (5) lingă¹² pită și lingă vin¹³ și fă(6)găduita ceaea marea în cumerecātu(7)ră iaste și capul de iertarea¹⁴ păcatelor. (8) Și aiurea încă gice : „de nu veți mîn(9)ca trupul fiului omenesc și se (10) beați¹⁵ sînge său [în] viața nu veți avea¹⁶ (11) întru voi. Iară cire va mîncă trupul (12) meu și va bea sîngele meu, avea-va (13) viața de veaci". Și iară gice Hristos că „cire (14) va mîncă¹⁷ de trupul meu și va bea (15) de sîngele meu, acela întru mene¹⁸ iaste¹⁹ (16) și eu întru el". În cumeneacăture (17) și într-aceaste <cuvinte> cire va crede acela (18) el va putea²⁰ dobîndi viața de veac // (1) și va priimi ce făgăduiaște²¹ Dumnezeu (2) într-aceaste²² cuvinte de iertaciunrea²³ pă(3)catelor.

192^v193^r

Derept-acea, fraților²⁴, să nu ne apro(4)piem²⁵ ca la u<n> lucrul prost, nepocaiți sau (5) neispitiți în credință sau învrăjbiți (6) fiind, ce așa să vă apropiați cu mare (7) credință și lumirați în curăție și (8) dragoste să avăm urul cu alalt că mai (9) bură²⁶ de aceasta nu e. Că²⁷

1 Scris inițial *ce*, apoi *ε* modificat în *α*. ◇ 2 Scris inițial *αεεμ*, apoi *ε* modificat în *κ*. ◇ 3 *κ* provine probabil dintr-un *α* modificat. ◇ 4 Scris inițial *ερμαρε*, apoi *ε* modificat în *κ*. ◇ 5 Scris : *αχσμβ*. ◇ 6 Scris inițial *πκτκ*, apoi primul *κ* a fost șters, iar deasupra s-a scris un *η*, adăugat de o altă mină. ◇ 7 Scris inițial *αΔεερεβ*, apoi al doilea *ε* modificat în *α*. ◇ 8 Scris : *πρκ*. ◇ 9 *α* modificat dintr-un *ε*. ◇ 10 Scris : *ερταχιουρε*; slovele *ρ* și *η* adăugate deasupra rîndului de altă mină; *ω* modificat dintr-un *ε*. ◇ 11 *η* adăugat deasupra rîndului de o altă mină. ◇ 12 *κ* provine probabil dintr-un *α* modificat. ◇ 13 Scris : *ενηρβ*; *η* adăugat deasupra rîndului de o altă mină. ◇ 14 Scris inițial *ερμαρε*, apoi *ε* modificat în *κ*. ◇ 15 Scris inițial *βεεβ*, apoi *ε* modificat în *κ*. ◇ 16 Scris inițial *αε*, apoi *ε* modificat în *κ*. ◇ 17 Scris : *μκτκκα*. ◇ 18 Scris : *μενκ*. ◇ 19 Scris : *μετκ*. ◇ 20 Scris inițial *ησμε*, apoi *ε* modificat în *κ*. ◇ 21 Scris inițial *φκκζακψε*, apoi *κ* modificat în *α*, iar *σ* adăugat deasupra rîndului. ◇ 22 Scris : *αχσμα*. ◇ 23 Scris inițial *ερμαχιουρε*, apoi al doilea *ε* modificat în *κ*; o altă mină a adăugat deasupra rîndului un *η*. ◇ 24 Scris inițial *φραε*; o altă mină a făcut o cruciuliță după acest cuvînt, trimițînd deasupra cuvintelor următoare (să nu), unde a adăugat *λορβ*. ◇ 25 Scris : *απροπκεμ*. ◇ 26 *κ* provine probabil dintr-un *α* modificat. ◇ 27 Scris : *κα*.

9 a<u> dat noao] noao au dat; cuminecătură 10 să avăm om. 11 bură pre ceasta lume om. 12 ispășenie] spășenie post ispășenie ad. pren ceaste cuvinte dat-au noao; de veci om. Să știți om. că] și 13 iertatul; de om. 14 viață; ispășenie] spășenie 15 vin; mare lucru om. ante feace ad. n-ară putea; face; Hristos om. 15-16 ante adevăr ad. acest lucru mare 16 ante ș-au ad. pita e pită și vinul încă e vin numai, iară; ș-au lasat pre această sfînta om. 16-17 slujba 17 ante ș-au ad. și cuvintele; ș-au] ce-au zis 192^v 1 frînge post voi ad. și 1-2 iertăciunea 2 acesta 3 cuminecătura 4 lu sint 5 vin 6 post ceaea ad. mai 6-7 cuminecătură 8 zice 9 să 10 sîngele; său] lui; [în] om. viață 11 cine 12 meu 13 de veaci] veacilor; zice; Hristos om. cine 14 de om. meu 15 de om. meu mine; iaste] la lăcu 16 cuminecătură 17 într-aceaste cuvinte cine post cire ad. bine; creade 18 viața de veac om. 193^r 1 Dumnezeu 2 de om. iertăciunea 3 drept aceea fraților 4 ante ca ad. noi; un lucru nepocăiți 5 neispitiți învrăjbiți 6 apropiați 7 luminați curăție 8 să om. avînd unul; cu] cătră 9 bună iaste

<n>u feace om ace(10)stea¹, ce însuș Dumnedzeu cu a sa înfrica(11)tă socotință și cu mira cea tare² (12) a sa făcut-au aceastea³ și pre noi (13) soți ne-au făcut sfinț<i>ei sale. Și așa (14) cire va lua întru el cu cureție și cu cre(15)dințe, acela iertăciurea⁴ păcatelor do(16)bindi-va și va odihni în părăție ceriu(17)lui⁵ în vecie.

193^v Iară cire e fără credință (18) către aceste cuvinte și necuțați vor⁶ (19) apropiia de trupul lui Hristos nedostoinici / (1) fiind, nice a căuta spre sfinta cumerecă<tu>ră⁷, necum (2) se o ia sau da lor, cum face și⁸ <Iuda>, (3) că aceia în boala⁹ și în durearea ceea nevindi(4)cata cădea-vor și muncie<i> focului de vecie (5) vinovaț vor fi și acolo se vor munci în vecie.

(6) Dzise Hristos : „pentru aceeaa rog pre¹⁰ voi, fraț, și vă îndemn (7) să nu facem noi aceasta fără socotință și ne (8) protivim cătră Dumnedzeu, ce mainte în toate vre(9)mea să ne învățăm să facem ce iubește Dumnedzeu și (10) să ne delungăm de păcatele cele amară¹¹, ce să (11) ne curațim cu postul și cu rugăciurea. Că de vrem¹² (12) face așa și vrem lăcui cu aceste învățatu(13)ri, cînd va fi la dzua¹³ de giudeț noi ne vrem afla (14) ir-a-dereapta scaunului lui Dumnedzeu, iară de (15) nu vrem crede¹⁴, ce ne vrem tăveli pururea în spur(16)căciuri¹⁵ și apoi facem ca cei credincioș de ne (17) apropiem cu ei de luom trupul lui Isus Hristos, iară atunce (18) înșine rugăm¹⁶ de mînia¹⁷ lui Dumnedzeu spre noi. (19) Iare ni se cuvire a în (...)

(restul cazaniei lipsește)

1 Scris inițial ачесте, apoi al doilea е modificat în т. ◇ 2 Slovele ре par a fi adăugate de o altă mină. ◇ 3 Scris inițial ачесте, apoi е modificat în а. ◇ 4 ж provine dintr-un а modificat. ◇ 5 Scris (pe rîndul 16) чю (pe rîndul 17) рдан. ◇ 6 Urmează cuvîntul хн adăugat de o altă mină. ◇ 7 Scris inițial нсдмерекж, apoi o altă mină a adăugat deasupra rîndului slovele рж. ◇ 8 Copistul s-a intrerupt, lăsînd restul rîndului liber. ◇ 9 Scris : бола. ◇ 10 Scris : прт. ◇ 11 Scris inițial ама, apoi рж adăugat deasupra rîndului. ◇ 12 Scris : вртам. ◇ 13 Scris : соа. ◇ 14 Scris : кредем. ◇ 15 Scris inițial спржчюре, apoi е modificat în н. ◇ 16 Scris : ржжж. ◇ 17 Scris : мѣтѣ.

9 face omul 9—10 aceasta 10 Dumnezeu 11 mina ceeaa tarea 12 sa] lui; fapt-au post făcut-au ad. taina; aceasta 13 sfinției sale] lui 14 cine post cire ad. o; curăție 14—15 credință 15 iertăciune 16 odihni] moșteni; în om. părăție] împărăția 17 cire e om. ante fără ad. fără socotință și post fără ad. de 18 către aceste cuvinte om. post necuțați ad. se 19 lu nedestoinici 193^v 1 sfinta cumerecă<tu>ră] el 2 se o] să-l; sau da om. ante lor ad. în gura; feace Iuda 3 că om. 3—4 nevindecata 4 munciei post muncie<i> ad. și 5 vinovați; vor fi] fi-vor 6 Dzise; Hristos om. fraților 7 post fără ad. de post socotință ad. sau fără de credință, fiind nedestoinici 8 cătră] lu Dumnezeu 8—9 vremea] zilele și nopțile 9 iubește] place ante Dumnedzeu ad. lu; Dumnezeu 10 post de ad. greșale și de; păcate; cele amară om. ce] și 11 curățim rugăciunea văm 12 așa văm; cu] pre acestea 13 dzua de om. județul post giudeț ad. cela înfricatul post noi ad. încă; văm; 14 în-a-dereapta lu Dumnezeu 15 nu vrem crede om. ante ce ad. văm fi fără credință și fără de socotință; ce] și; văm tăveli pururea] pururea tăvăli post în ad. necurăție și 15—16 spurcăciune 16 post și ad. mai post apoi ad. ne; cei om. credincioșii 17 de luom trupul] a ne cumineca cu cinstitul trup post trupul ad. a; lu; Isus om. 18 rugăm] rădicăm noi; de om. lu Dumnezeu post noi ad. Și încă 19 iară ne cuvire înțelege. În *Evanghelia cu învățatură* a lui Coresi textul continuă în felul următor: aceea: ce om ară cuteza cu nește miini întinate și scîrnave a se apropiia de u<n>

Impărat sau de alt domn de pre cest pământ să-l pipăie și să-l apuce sau a săruta pre el cind el totu e întinat? Iată, acela fiind om de pre pământ, și n-ară nimea cuteza așa să se apropie, dară cătră împăratul ceriului cum am cuteza să ne apropiem sau de trupul lui și de singele lui să ne atingem cine den păcate nu se-au curățit, cu postul și cu rugăciunea și cu lacrăme, încă mai virtos cu milostenia, ce cu ea vor toți milostivii să priimească milă de la Dumnezeu? Derept aceea, fraților, aceasta noao ne se cade a vă grăi și a învăța. Iară voi încă vă nevoiți, că noao ne se cuvine neincetat să vă spunem și să vă învățăm pină doară vă veți derepta și vă veți face buni. Că voi înșivă știți aceea că cineș a lui sarcină poartă și cine ce va semăna aceea va secera și cineș al său răspuns va să dea inaintea lu Dumnezeu, de toate lucrurile ce va fi lucrat pre ceastă lume, oare cu cuvîntul, oare cu lucrul. Și atunce oare se va proslăvi, oare se va rușina; că sau va merge în părălția ceriului sau în munca de vecie. Că acolo toți văm sta împreună la ziua ceaea a județului înfricat: și robii, și slobozii, și împărații, și domnii, și boiarii, și deregătorii, și bogatii, și săracii, și toți judecătorii, bărbații și muierile, feciorii și featele, tinerii și bătrînii și de toate virstele, toți văm sta împreună și toți văm lua plată, cineș după lucrul său, de la județul cela nefățarnicul, ce nu judecă pre mită, nici-i trebuiaște mărturie, ce însuș iaste și judecătoriu și mărturie. Iară noi să ne nevoim aceea cu lucrurile cealea bunele, cu toate cealea ce plac lu Dumnezeu, ea de la științia lui să dobîndim milă aceea acmu și încă și în vecia ce va să fie. Toți carei se priceștuiesc cu sfînta a lui taină și sfintele Paști, invierea lu Isus Hristos, încă veaseli și cu bucurie să ajungem, slăvind sfînta troiță, tatăl și fiul și duhul sfînt, acmu și pururea și în veacii veacilor, amin.